

- “Eto neću vam više ni predavati, pa se izgalamite!”, tad bi mi od srama zašutjeli, a onda opet ponovno...

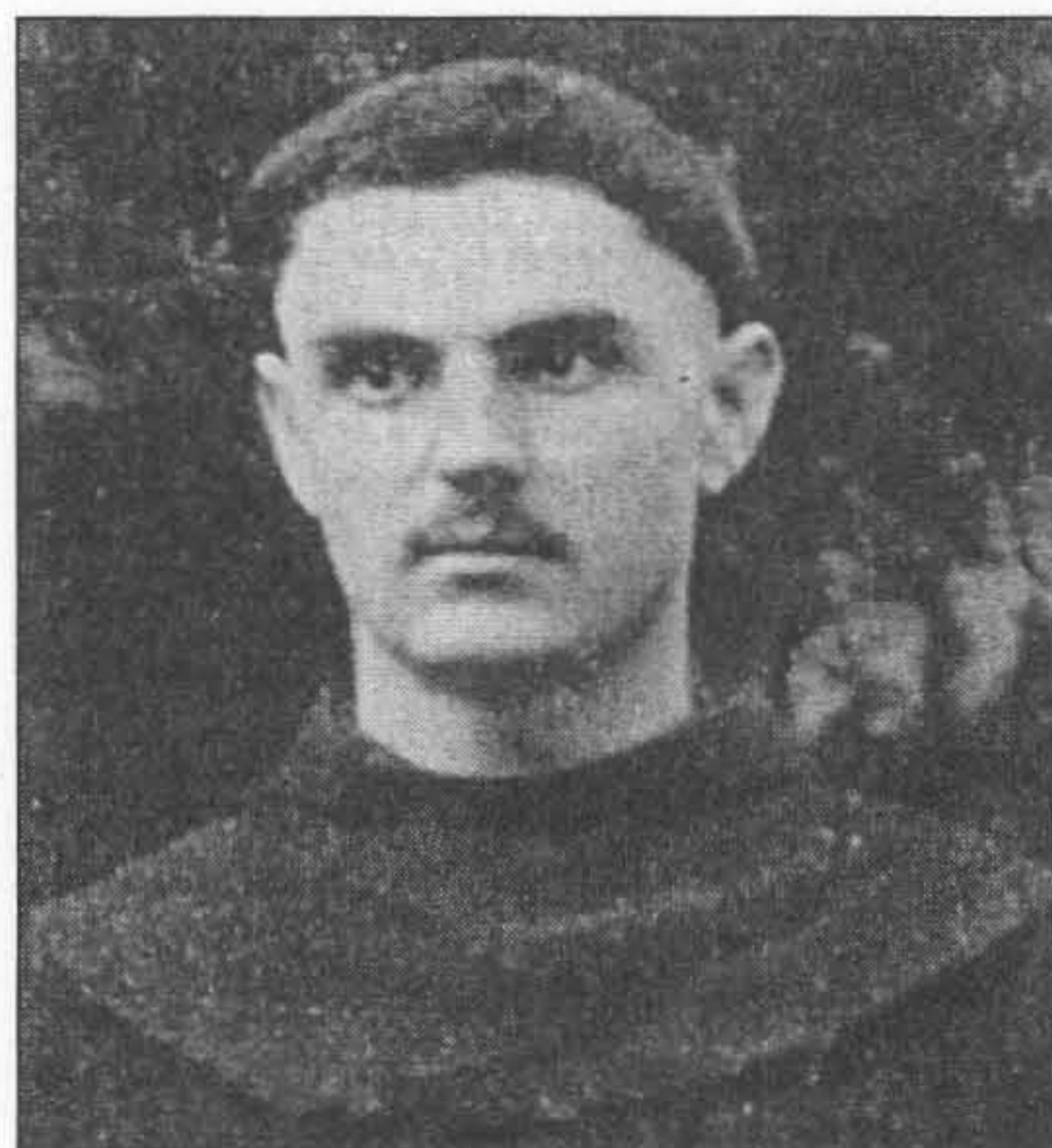
O Pilatu jednom reče i nešto pozitivno, a onda se poboja da se to ne bi krivo shvatilo - na kraju dana - nemojte misliti da je on bio dobar čovjek. (I.Bu)

- Bio je prirodan, s prirodnim ponašanje, pobožan. (L.Ko)
- Imao je veliki brevijar, i za njega reče “ovo ne dam”, bio je to kada su partizani tražili zlatninu, nalivpera, satove i sl.
- Vječito bi nekoga zamjenjivao, uglavnom na latinskom. Živio je za konvikt i za đake. Borio se za popravak životnih uvjeta. Dobro surađivao s mesarom Penavićem. (Slip)
- Tumačeći pet crkvenih zapovjedi znao bi se našaliti te dati primjedbe na onu (Podaj crkvi deseto!) direktnu upadicu đaku “Onda bi tvoja Kuljaša (baka) trebala dati vola, a ne šilježe!”

Zadnje su mu riječi bile “mogu uzeti sve, ali dušu i ovo (brevijar) neće”.

Fra Leopold-Augustin (Ludvig) Zubac

rođen 1890. u Čitluku. Osnovno školovanje pohađao u Gradničima, zatim gimnaziju u Širokom Brijegu. Bogosloviju završio u Mostaru. Predavao je matematiku u Širokom Brijegu od 1916. do 1930. godine. Zatim je vodio i bio ravnatelj Hidrocentrale na Lištici. Za vrijeme partizanskih napada otišao u Mostarski Gradac, gdje su ga partizani i ubili (6.) 8. veljače 1945. godine.



- Bio je to čovjek trenutka, moglo se po njemu gaziti. No kada bi planuo bio je zaista plamen koji bi i šibom ošino kada đak ne bi znao. Kao pedagog superlativ ne bi mogao dosegnuti. Loše je tumačio, bio bi nervozan. A kada je prestao biti profesor bio je drugi čovjek. Prikupljao je novac za svjetlo i potrošak struje po Lištici i, dakako, sve bi ostavio gvardijanu. Sebi ni novčića.

Centarala je za njegovo vrijeme primjereno radila. Nikada ne bi bilo kvara niti prekida struje. (V.Dg)

- Bio je šutljiv i zatvoren u se, a malo bi imao dodira s đacima, osim onima koji su se zanimali za struju (Vitik, Tomić Slavko i dr.). (H.Si)

- Bio je upravitelj i ekonomije i centrale. Pokatkad bi mi za vrijeme tjelesnog odgoja išli pomagati kopati u vrtu. (K.Ku)
- Nikada nije držao ni pučku ni đачku misu, no svoj posao u centrali radio je uredno. Povučen je bio, ali kao profesor matematike predavao je tako da bi čitao iz knjige. (U.Lo)
- Bio je povučan, zatvoren, no strog i znao bi se naljutiti. Đaci su ga znali izigravati - na pr. predlože jednog od lošijih kao uzor da zna matematiku, a kada bi on osjetio da su ga đaci nasamarili uzvratio im dabogda svi vi znali kao vaš kolega kojega ste predložili.

Fra Martin (Franjo) Sopta

rođen 1891. u Dužicama. Gimnaziju pohađa u Širokom Brijegu, maturira u Mostaru 1910. Bogosloviju diplomira u Mostaru. Zatim studira najprije filozofiju u Zagrebu, a zbog onodobskih političkih razloga diplomira matematiku i fiziku u Beogradu 1921. godine. U profesorskoj službi u Širokom Brijegu ostao do 1943. godine, a zatim je premješten za profesora filozofije u Mostar.



Partizani ga 12. veljače 1945. s Čitluka odvođe u Ljubuški i tu ga ubijaju.

- Ličnost je najkontroverznija od svih fratara. Znalo se da je profesor matematike i fizike, ali i filozofije. Znalo se da je skoro jedini iz te plejade prvokategornik bez doktorata, a svi mu doktori znanosti išli na savjetovanje kao "lumen" filozofije i znanje uopće. Znalo se da su on i fra Rade (oba istih kvalifikacija, dakle istih specijalnosti) i veliki prijatelji, s time što je fra Rade izvrstan pedagog, a ovaj drugi nije imao veze s pedagogijom i nikome nije ostao u lijepoj uspomeni s tog naslova. Skoro svaki bi kod njega kad-tad imao negativnu ocjenu. (J.To)

No o njemu drugi đaci govore:

- Kod fra Martina se znalo kakvu će tko ocjenu dobiti. Dobio si na pismenom tri zadatka. Riješiti jedan, zna se, nedovoljan (ili bolje rečeno jedinica), dva riješena to ti je trojka ili četvorka, a tri riješena petica. (F.Je)

NADŽIVJELI SVOJE UČITELJE I SVJEDOČE O NJIMA



Marko Zeljko



Jure Leko



fra Dionizije Lasić



Ivan Šimić



fra Vinko Dragičević



fra Bazilije Pandžić



Ćiril Kos



Ivan Vitik



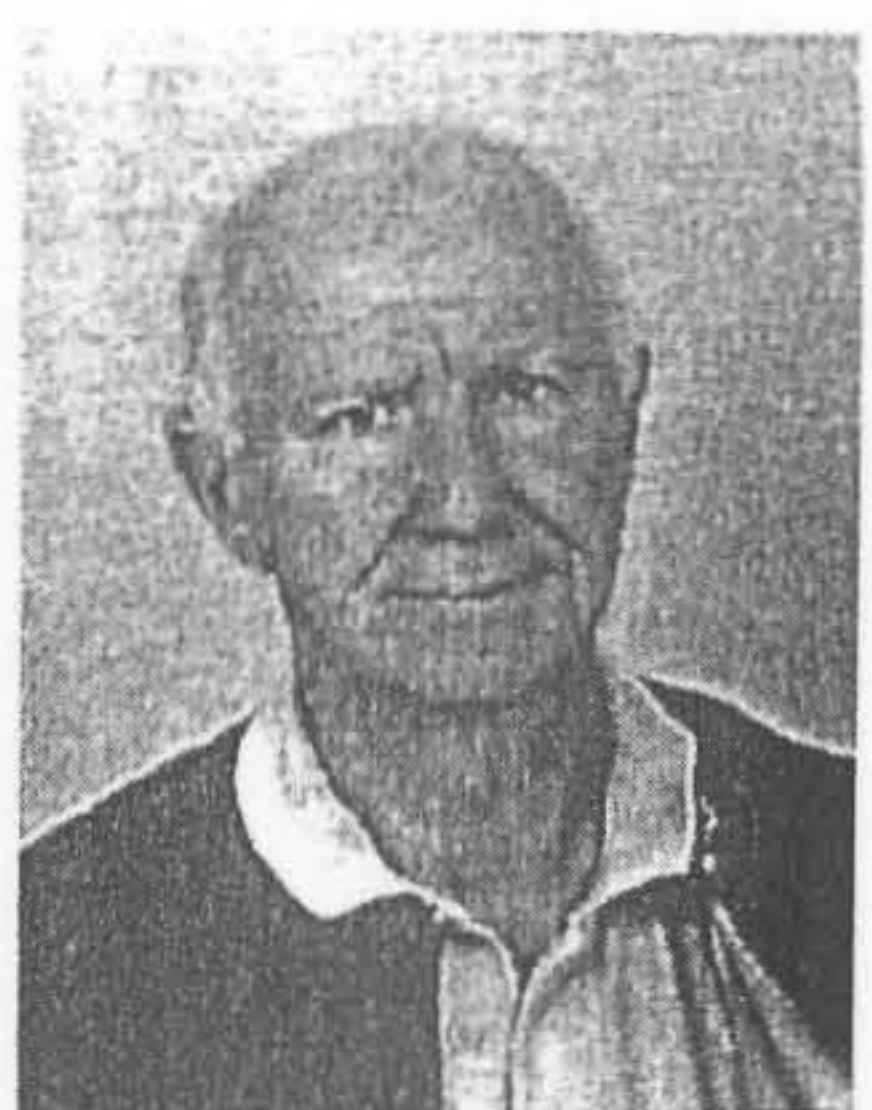
Ivan Božić



Jozo Dugandžić



Matko Grgurević



Boris Ivanišević



Ivan Kustić



fra Umberto Lončar



fra Ljudevit Rupčić



Vinko Jurčić



Frane Jelavić



Svevlad Slamnig



Jerko Artuković



Ante Damić



Mile Boras



Grgo Kolobarić



Stanko Leko



Franjo Boras



fra Marko
Dragičević



David Mandić



Jozo Šaravanja



Jozo Tomašević



Slavko Tomić



Franjo Vukšić



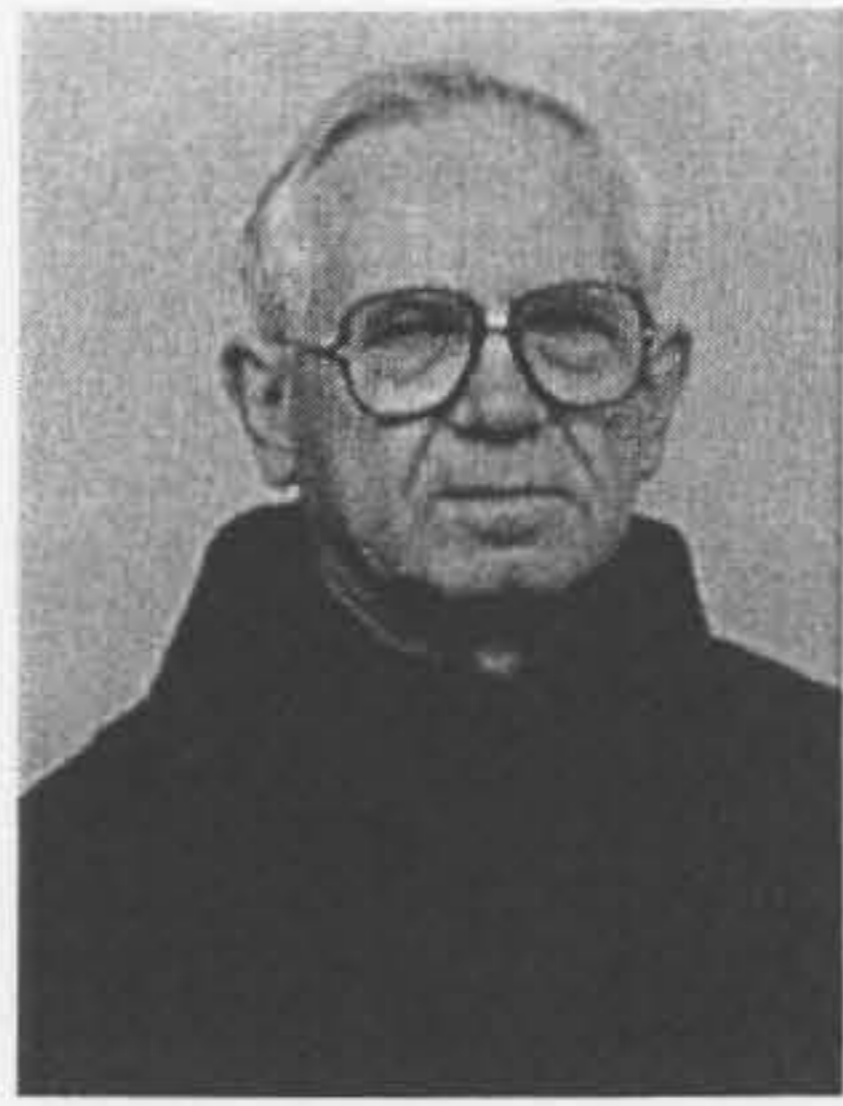
Karlo Kutle



fra Dobroslav Begić



Franjo Zagoričnik



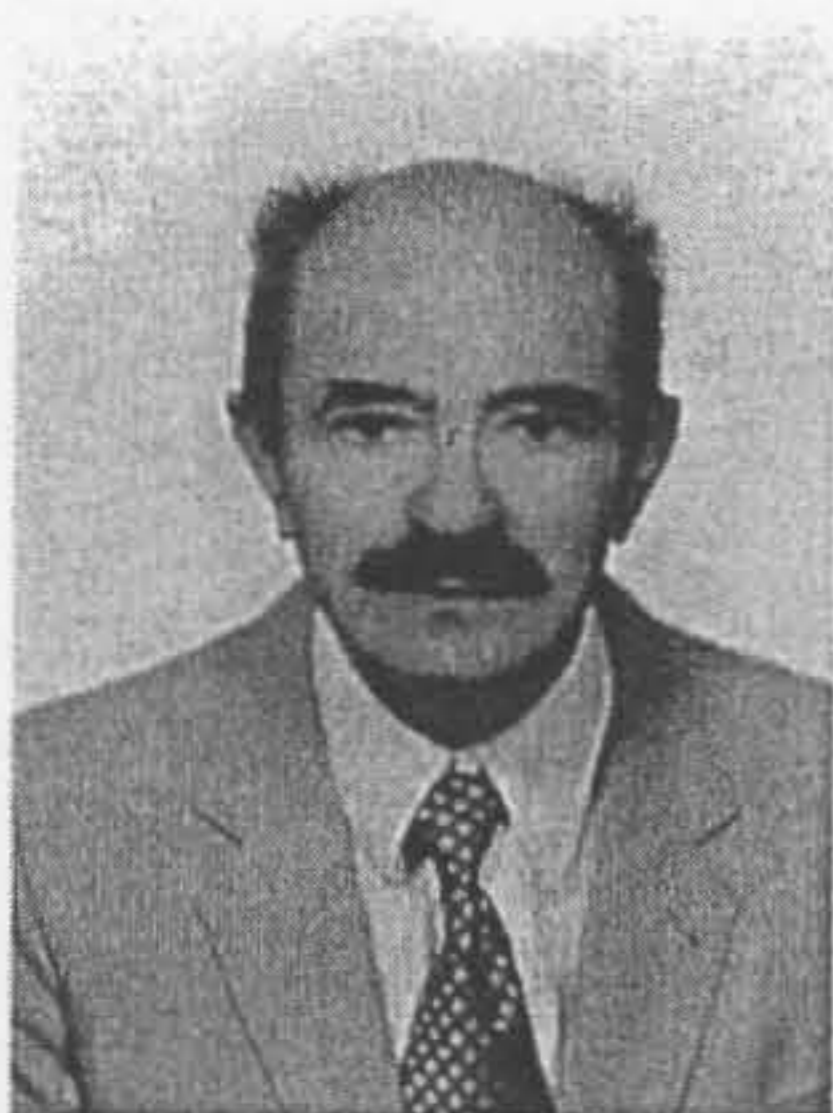
fra Leonard Oreč



Berislav Topić



Drago Šušak



Zlatan Tavzes



Tomislav Zovko

Jozo Tomašević - Koška

ISTINA O UBIJENOJ GIMNAZIJI

